

Rad Društva povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije od 2009. do 2011. godine

U Varaždinu je 4. lipnja 2009. godine osnovana udruga pod imenom Društvo povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije koja okuplja povjesničare i ostale zaljubljenike u povijest našega grada i županije. Društvo djeluje kao neprofitna udruga kojoj je osnovni cilj promicanje, razvitak i unapređenje kulturno - povijesnog nasljeđa grada Varaždina i Varaždinske županije u Republici Hrvatskoj i svijetu. Navedene ciljeve odlučili smo ostvariti kroz organiziranje aktivnosti na nekoliko područja. Prije svega, kroz organizaciju predavanja za članove, ali i širu javnost od strane priznatih domaćih i stranih stručnjaka o temama iz povijesti Varaždina i šire regije, ali i hrvatske i opće (svjetske) povijesti. Zatim kroz izdavanje pisanih i elektronskih publikacija iz područja svoje djelatnosti, organiziranje edukativnih izleta, jačanje suradnje sa srodnim organizacijama u Hrvatskoj i izvan nje, razvijanje i realizaciju razvojnih i edukativnih programa na lokalnoj, državnoj ili međudržavnoj razini te konačno kroz informiranje javnosti o realiziranim aktivnostima.

Tijekom ove dvije godine članovi Društva su organizirali niz **predavanja** koja se održavaju u palači Herzer (multimedijalna dvorana) u pravilu svakog zadnjeg četvrtka u mjesecu. Tijekom mjeseca srpnja i kolovoza predavanja se ne održavaju. U 2009. godini održano je 7 predavanja, uključujući i uvodno predavanje dr. sc. Vladimira Huzjana na kojemu je pokrenuta inicijativa za sazivanje osnivačke skupštine. Prošle 2010. godine organizirali smo 10 predavanja, a do svibnja ove godine 4. Naša je namjera kroz organizaciju predavanja obogatiti društvena događanja u gradu i županiji, pružiti povjesničarima i široj zainteresiranoj javnosti mogućnost da se upoznaju od strane kompetentnih predavača sa novim historiografskim, ali i o saznanjima iz drugih područja društvenih i humanističkih znanosti, te konačno otvoriti prostor i potaknuti raspravu o pojedinim povijesnim temama. Struktura predavanja je zamišljena na sljedeći način; da tijekom kalendarske godine predavanja održe tri predavača/povjesničara o lokalnim temama, tri predavača/sudionika važnijih događaja koji govore o vlastitom iskustvu (oralna historija) te četiri predavača/gosta koji govore o temi po vlastitom izboru, uz moguću poveznicu s gradom Varaždinom ili Varaždinskom županijom. Kako se rad Društva prati u tiskanim i elektronskim medijima, objavljeni članci i reportaže o predavanjima jedan su od dobrih pokazatelja njihova uspjeha i dobre posjećenosti. Važno je istaknuti i to da su predavači sva predavanja održali na volonterskoj osnovi, tek je gostima predavačima isplaćena naknada putnih troškova.

Veliki dio aktivnosti bio je u ovom razdoblju okrenut pokretanju i izdavanju **časopisa** pod nazivom *Historia Varasdiensis*. Časopis za varaždinsku povjesnicu čiji prvi broj imate pred sobom. Zahvaljujući volonterskom radu više

članova Društva, ali i brojnih pojedinaca koji nisu naši članovi, ovaj je časopis u Vašim rukama.

Prvi puta Društvo je organiziralo **edukativni izlet** 17. 10. 2009. Posjetili smo špilju Vindiju, svjetski poznato geološko, paleontološko, paleoantropološko i arheološko nalazište istraživano kroz nekoliko desetljeća, u Ivancu crkvu sv. Marije Magdalene, arheološki lokalitet koji se nalazi na mjestu nekadašnjeg dvorca obitelji Kukuljević te obnovljeni Friščićevo mlin, a u Prigorcu smo razgledali školsku etno zbirku u prostorijama Područne škole u Prigorcu. U Lepoglavi smo obišli crkvu sv. Marije i Pavlinski samostan, te prigodne izložbe. Nakon ručka u restoranu Ivančica obišli smo nalazište Kameni vrh, Gaveznicu, jedino nalazište ahata u Hrvatskoj, uništeno pretpovijesno visinsko naselje, u Purgi Lepoglavskoj smo razgledali kapelicu sv. Juraja čija unutrašnjost predstavlja vrhunac Rangerova stvaralaštva, a naš put po ivanečkom kraju završili smo obilaskom obnovljenog postava Muzeja dvor Trakošćan.

Idući jednodnevni stručni izlet Društvo je organiziralo 24. travnja 2010. u slovensko Prekmurje. Na tom, drugom po redu, organiziranom izletu posjećen je muzej u Lendavi, zatim crkva Bl. Djevice Marije u nebo uznesene u mjestu Turnišče koja se spominje u popisu crkava zagrebačke biskupije 1094. godine. U Murskoj Soboti posjećen je Pokrajinski muzej, a u mjestu Martijanci gotička crkva sv. Martina. Predah od razgledavanja učinjen je u gostionici "K Rotundi" gdje su kušani lokalni specijaliteti. Nakon odmora krenulo se u obilazak prave rotunde iz 13. stoljeća iznutra bogato oslikane freskama. U Bogojini i Štrigovi posjećena je crkva, a u Rakičanu i Beltincima dvorci.

23. listopada 2010. organiziran je jednodnevni edukativni izlet kroz ludbreški i toplički kraj. Izlet je započet posjetom Varaždinskim Toplicama i arheološkom parku, zatim razgledom kapele sv. Duha, zavičajnog muzeja te crkve sv. Martina. Put je nastavljen prema Rukljevini gdje je posjećena crkva sv. Marije, zatim u mjestu Jalžabet crkva sv. Elizabete i dvorac Bedeković. U nastavku puta posjećen je Martijanec i dvorac obitelji Rauch - Vučetić te crkva sv. Martina, u Križovljanu crkva sv. Križa, a u Ludbregu dvorac obitelji Batthany i crkva Presvetog Trojstva. Na kraju izleta u Velikom Bukovcu razgledana je crkva sv. Franje Asiškog te dvorac obitelji Drašković.

Posljednju edukativnu terensku nastavu Društvo je zajedno s Društvom povjesničara umjetnosti Hrvatske, podružnica Varaždin organiziralo 2. travnja 2011. posjetom izložbama u Zagrebu, *Pompeji – život u sjeni Vezuva* i *Ilustracija u Hrvatskoj XIX. stoljeća* u Klovićevim dvorima te *Art deco* u Muzeju za umjetnost i obrt gdje smo imali i organizirana stručna vodstva. Kao mogućnost fakultativnog, individualnog razgleda ponuđen je posjet stalnim postavima Muzeja Marton i Muzeja prekinutih veza te izložbi *Srednjovjekovne sprave* u Arheološkom muzeju u Zagrebu.

Od ostalih aktivnosti kojima se Društvo u proteklom razdoblju bavilo potrebno je spomenuti organizaciju **međunarodnog simpozija** *Mirko Malez –*

život i djelo (1924. – 1990. – 2010.). U povodu 20. obljetnice smrti. Organizatori ovog skupa su uz naše Društvo koje je na prijedlog mr. sc. Siniše Krznara potaknulo obilježavanje obljetnice smrti Mirka Maleza, bili Zavod za znanstveni rad HAZU u Varaždinu i Grad Ivanec. Skup je održan 20. studenoga 2010. U suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje Društvo je organiziralo **seminar** *Suvremena metodika nastave povijesti* za nastavnike povijesti osnovnih i srednjih škola Grada Varaždina i Varaždinske županije koji je održan 4. siječnja 2011. godine.

Spomenka Težak
Predsjednica Društva povjesničara grada Varaždina
i Varaždinske županije

DRUŠTVO POVJESNIČARA GRADA VARAŽDINA
I VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

UDK 94(497.5-37Varaždin)
ISSN 1848-0837

**HISTORIA VARASDIENSIS
ČASOPIS ZA VARAŽDINSKU
POVJESNICU**

1

VARAŽDIN, 2011.

Nakladnik / Publisher

Društvo povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije

Za nakladnika / For the Publisher

Spomenka Težak

Uredništvo / Editor's board

Rajko Guščić, prof. (Varaždin)	Magdalena Lončarić, prof. (Varaždin)
dr. sc. Vladimir Huzjan (Varaždin)	MSc Ivan Obadić (Zagreb)
mr. sc. Suzana Jagić (Ivanec)	Spomenka Težak, prof. (Varaždin)
Ivančica Jež, prof. (Ludbreg)	dr. sc. Hrvoje Petrić (Zagreb)
mr. sc. Siniša Krznar (Zagreb)	Kruno Sudec (Varaždin)

Kontakti Uredništva / Editor's office

Franjevački trg 6, 42 000 Varaždin; tel/fax. 042/658 762;
e-mail: historiavarasdiensis@gmail.com

Glavni i odgovorni urednici / Editors in Chief

dr. sc. Hrvoje Petrić, MSc Ivan Obadić

Savjet časopisa / Journal's council board

dr. sc. Juraj Belaj (Zagreb), dr. sc. Neven Budak (Zagreb), dr. sc. Dragutin Feletar (Koprivnica), mr. sc. Ernest Fišer (Varaždin), PhD Zoltán Gózszy (Pečuh), dr. sc. Željko Holjevac (Zagreb), Siniša Horvat, prof. (Varaždin), dr. sc. Andrej Hozjan (Maribor), Damir Hrelja, prof. (Varaždin), dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević (Zagreb), Miroslav Klemm, prof. (Varaždin), dr. sc. Nevenka Krklec (Varaždin), dr. sc. Mirjana Matijević-Sokol (Zagreb), dr. sc. Janko Pavetić (Varaždin), prof. emeritus Franjo Ruža (Varaždin), akademik Franjo Šanjek (Zagreb), Marina Šimek, prof. (Varaždin), mr. sc. Eduard Vargović (Varaždin), PhD Leopold Toifl (Graz)

Grafički urednik / Graphic editor

Kruno Sudec

Naklada / Copies

300

Priprema i tisak / Layout and Print

Tiskara Zelina d. d. - Sv. Ivan Zelina

Časopis izlazi jednom godišnje. Cijena primjerka iznosi 100 kuna.

Časopis se objavljuje novčanom potporom Grada Varaždina, Varaždinske županije, Vindije d. d. i Bernarde Nova d. o. o.

Korice: Kartuša sa Sotterova atlasa iz 18. st. koji se čuva u Državnom arhivu u Varaždinu

Autor i oblikovanje korica: Kruno Sudec

Konačno oblikovanje i priprema korica za tisak: Studio Fotak